

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 170/2025-21

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duľu a Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], proti postupu Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Leopoldov a jeho záznamu č. UVTOSaUVV-00480/13-LO-2024-5 z 12. februára 2024, proti postupu Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže a jeho záznamu č. GR ZVJS-02776/12-2024-4 z 19. apríla 2024, ako aj proti postupu Krajskej prokuratúry v Trnave a jej upovedomeniu č. k. 3 Kn 96/23/2200-5 z 11. marca 2024 takto

r o z h o d o l :

- Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky **n e v y h o v u j e**.
- Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkové okolnosti prípadu

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 19. júna 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“), ako aj svojho základného práva na súkromie podľa čl. 16 ods. 1 ústavy, základného práva na zachovanie ľudskej dôstojnosti podľa čl. 19 ods. 1 a 2 ústavy, práva na súkromný život podľa čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj porušenia zákazu diskriminácie podľa čl. 12 ods. 1 a 2 ústavy a práv podľa čl. 13 a 14 dohovoru postupom Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Leopoldov (ďalej len „ústav na výkon trestu“) a jeho záznamom č. UVTOSaUVV-00480/13-LO-2024-5 z 12. februára 2024 (ďalej len „prvý napadnutý záznam“),

postupom Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže (ďalej len „generálne riaditeľstvo“) a jeho záznamom č. GR ZVJS-02776/12-2024-4 z 19. apríla 2024 (ďalej len „druhý napadnutý záznam“), ako aj postupom Krajskej prokuratúry v Trnave (ďalej len „krajská prokuratúra“) a jej upovedomením č. k. 3 Kn 96/23/2200-5 z 11. marca 2024 (ďalej len „napadnuté upovedomenie“). Sťažovateľ navrhuje zrušiť druhý napadnutý záznam a napadnuté upovedomenie a priznať mu finančné zadost'učinenie v celkovej sume 7 000 eur. Taktiež požiadal o ustanovenie právneho zástupcu pre konanie o jeho ústavnej sťažnosti.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa na ústav na výkon trestu obrátil so sťažnosťou na ceny tovarov v predajni pre obvinených a odsúdených, resp. v bufete.

3. Ústav na výkon trestu prvým napadnutým záznamom sťažovateľa informoval, že jeho sťažnosť je neopodstatnená.

4. Sťažovateľ následne požiadal krajskú prokuratúru o preskúmanie vybavenia jeho sťažnosti. Krajská prokuratúra ho napadnutým upovedomením vyrozumela o tom, že jeho písomnosť z dôvodu vecnej príslušnosti odstúpila k ďalšiemu konaniu na generálneho riaditeľstvo.

5. Generálne riaditeľstvo druhým napadnutým záznamom sťažovateľovi oznámilo, že jeho pôvodná sťažnosť bola vybavená v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a že k porušeniu jeho práv alebo právom chránených záujmov nedošlo.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ pred ústavným súdom namieta, že ceny v predajni pre obvinených a odsúdených sú pri niektorých položkách aj násobne vyššie než ceny v lokálnom obchode. V tomto obchode si je nútený kupovať potraviny z dôvodu, že strava z ústavnej kuchyne je nekvalitná, nechutná a bez možnosti výberu. Predajňa pre obvinených a odsúdených predstavuje podľa jeho názoru v podstate monopol, ktorý si určuje neúmerne ceny za tovar.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Predmetom ústavnej sťažnosti je namietané porušenie viacerých práv sťažovateľa podľa ústavy, dohovoru a dodatkového protokolu pri vybavovaní jeho sťažnosti na ceny tovarov v predajni pre obvinených a odsúdených v ústave na výkon trestu.

8. Ústavný súd ústavnú sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

9. Ústavný súd v prvom rade poukazuje na skutočnosť, že v ústavnej sťažnosti absentuje relevantné odôvodnenie porušenia označených práv sťažovateľa. Sťažovateľ vyjadruje nespokojnosť s cenami konkrétnych tovarov v predajni pre obvinených a odsúdených a cituje svoje práva podľa ústavy, dohovoru a dodatkového protokolu, avšak vôbec s ohľadom na obsah týchto práv nevysvetlil, z akého dôvodu by malo dôjsť k ich porušeniu. Povedané inak, sťažovateľ vo všeobecnosti namieta, že zvýšená cena za niektoré tovary v tzv. bufete narúša jeho súkromie, diskriminuje ho, resp. porušuje jeho právo vlastniť majetok. Na druhej strane už nijak nevysvetlil, prečo by z označených práv vyplývala požiadavka (povinnosť) mať k dispozícii tovar za nižšie ceny, resp. za ceny porovnateľné s cenami v inom maloobchode.

10. Odhliadnuc od uvedeného, žiada sa doplniť, že ako ústav na výkon trestu, tak aj generálne riaditeľstvo sťažovateľovi objasnili, že na kontrolu primeranosti cien sa vykonáva periodická štvrťročná kontrola vo vzťahu k najčastejšie kupovaným tovarom vrátane stavu hygieny, pričom tieto kontroly neviedli k zisteniu sťažovateľom tvrdených nedostatkov. Pokiaľ išlo o cenotvorbu, ústav na výkon trestu poukázal na cenové relácie rôznych tovarov v závislosti od výrobcu, kvality a druhu a gramáže tovaru. Navyše, iné predajne obchodného charakteru poskytujú na konkrétne tovary aj zľavy a akcie, teda dočasné zníženie ceny. Sťažovateľ tak pri porovnávaní cien tovarov podľa ústavu na výkon trestu nezohľadnil všetky potrebné eventuality, od ktorých sa odvíja cenotvorba v ústavnom bufete a predajniach v civilnom sektore. Ústav na výkon trestu odňatia slobody vo svojom zázname zdôraznil, že podľa § 30 ods. 1 zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov má sťažovateľ právo na nákup potravín, vecí osobnej potreby a iných vecí v predajni zriadenej v ústave najmenej raz za kalendárny týždeň v určený pracovný deň v primeranom množstve a s prihliadnutím na možnosť ich bezpečného uloženia v skrinke a v súlade s podmienkami zabezpečenia zdravotnej neškodnosti potravín. Z prešetrovania sťažovateľom tvrdených skutočností nevyplývalo porušenie žiadneho jeho práva alebo právom chráneného záujmu.

11. Ústavný súd v nadväznosti na uvedené konštatuje, že zjavná nedostatočnosť stravy v ústave na výkon trestu by mohla viesť k relevantným otázkam vo vzťahu k právu odsúdeného na ochranu pred ponižujúcim zaobchádzaním podľa čl. 3 dohovoru, resp. podľa čl. 16 ods. 2 ústavy (porušenie tohto svojho práva sťažovateľ pre ústavným súdom nenamieta). Európsky súd pre ľudské práva dospel k záveru o porušení práva podľa čl. 3 dohovoru v dôsledku toho, že odsúdený dostával iba jedno jedlo denne (napr. rozsudok vo veci Kadiķis proti Lotyšsku č. 2 zo 4. 5. 2006, sťažnosť č. 62393/00, bod 55). Avšak samotná nespokojnosť odsúdeného s kvalitou stravy či s možnosťou jej výberu, ako to vyplýva aj z argumentácie sťažovateľa uvedenej v jeho ústavnej sťažnosti, nie je dôvodom na vyslovenie porušenia práva podľa čl. 3 dohovoru (rozsudok Veľkej komory vo veci Muršić proti Chorvátsku z 20. 10. 2016, sťažnosť č. 7334/13, bod 166).

12. Pokiaľ ide o napadnuté upovedomenie krajskej prokuratúry, sťažovateľ ústavnému súdu vôbec neobjasnil, prečo by odstúpenie jeho písomnosti z dôvodu vecnej príslušnosti na generálne riaditeľstvo, ktoré jeho sťažnosť v zákonom predpokladanom postupe preskúmalo a o výsledku svojho prieskumu ho informovalo druhým napadnutým záznamom, malo predstavovať porušenie akéhokolvek jeho práva.

13. Ústavný súd vzhľadom na uvedené dospel k záveru, že dôvody uplatnené v ústavnej sťažnosti v spojení so skutkovými okolnosťami veci nasvedčujú záveru o nedostatku príčinnej súvislosti

medzi sťažovateľom označeným postupom ústavu na výkon trestu, generálneho riaditeľstva, ako aj krajskej prokuratúry a obsahom namietaných práv, čo by v prípade vecného posudzovania ústavnej sťažnosti viedlo k záveru o jej zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde. Rovnako tak, ako už bolo skôr uvedené, by existoval aj dôvod na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde z dôvodu nespĺnenia náležitostí ustanovených zákonom [§ 43 ods. 1 a § 123 písm. d) zákona o ústavnom súde].

14. Sťažovateľ požiadal o ustanovenie právneho zástupcu v tomto konaní. V zmysle § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže ustanoviť navrhovateľovi právneho zástupcu, ak navrhovateľ o to požiada, ak to odôvodňujú jeho pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Tieto predpoklady musia byť splnené súčasne a ak hoci len jeden z nich nie je splnený, nemožno žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu vyhovieť. Absencia potenciálneho úspechu ústavnej sťažnosti v podobe identifikovaných dôvodov jej zjavnej neopodstatnenosti zakladá dôvod na záver, že u sťažovateľa ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, čo vedie ústavný súd k rozhodnutiu o nevyhovení žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu (bod 1 výroku tohto uznesenia). Nevyhovenie tejto žiadosti zároveň zakladá zákonný dôvod na odmietnutie ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. b) zákona o ústavnom súde (bod 2 výroku tohto uznesenia).

15. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti stratilo rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa svoje opodstatnenie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. apríla 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu